

Paskaidrojums grozījumiem Nr.2

“VADLĪNIJAS bērna atbalsta speciālista darbam ar bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām vai to attīstības risku”

Vadlīnijas BAS darbam ar bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām vai to attīstības risku izstrādātas saskaņā ar Bērnu aizsardzības centra (turpmāk - Centrs) un SIA “Projektu un kvalitātes vadība” 2024. gada 19. jūlijā noslēgto līgumu Nr. 4.2-4/84 par vadlīniju izstrādi Bērna atbalsta speciālista darbam ar bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām vai to attīstības risku un profesionālās kompetences pilnveides programmas un mācību metodikas izstrādi un aprobāciju,

Eiropas Sociālā fonda Plus līdzfinansētā projekta Nr. 4.3.6.5/I/24/I/001 “Atbalsta pasākumi bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām un to ģimenēm” ietvaros.

Vadlīniju mērķis ir definēt Centrā nodarbināto bērna atbalsta speciālistu (turpmāk – BAS) profesionālās darbības robežas, pienākumus un funkcijas, kā arī nodrošināt metodisko atbalstu BAS darbā ar bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām vai to attīstības risku.

2026.gada 10.jūnijs

Veiktie grozījumi:

- 1) pamattekstā (14.lpp) papildināt bērna atbalsta speciālista (turpmāk- BAS) profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešama kvalifikāciju ar jurista kvalifikāciju šādā redakcijā: “BAS profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešama augstākā izglītība un vismaz viena no šādām kvalifikācijām - sociālais darbinieks vai karitatīvais sociālais darbinieks, sociālais pedagogs, speciālās izglītības skolotājs/speciālais pedagogs, psihologs, vispārējās izglītības pedagogs vai jurists.”;
- 2) pamattekstā precizēta apakšnodaļa 3.3. “Priekšlikumi Bērnu aizsardzības centra izstrādātā bērna atbalsta speciālista amata apraksta pilnveidei”, nosakot minimālās izglītības prasības juristam (176. lpp.) un 27. tabula “Profesionālās kvalifikācijas prasības” (180. lpp.), nosakot prasības jurista kvalifikācijai.

Pamatojums minētajiem grozījumiem:

BAS darba ietvaros būtiska amata pienākumu daļa ir saistīta ar bērna tiesību un interešu pārstāvniecību, sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām, dalību starpinstitucionālajos procesos, kā arī normatīvo aktu piemērošanu bērnu tiesību aizsardzības, sociālās aizsardzības, izglītības, veselības aprūpes un ārpusģimenes aprūpes jomās.

Tāpat BAS nepieciešamo kompetenču ietvaros noteikta nepieciešamība piemērot profesionālajā darbībā bērnu aizsardzības, labklājības, izglītības, veselības, tieslietu un iekšlietu jomu reglamentējošos normatīvos aktus, kā arī nodrošināt bērna tiesību un interešu aizstāvību starpinstitucionālās sadarbības procesā.

Ņemot vērā minēto, jurista kvalifikācija ir uzskatāma par atbilstošu BAS amata pienākumu izpildei, jo tā nodrošina:

- padziļinātas zināšanas normatīvo aktu piemērošanā bērnu tiesību aizsardzības jomā;
- prasmes izvērtēt bērna tiesību un interešu ievērošanu dažādos starpinstitucionālajos procesos;
- spēju pārstāvēt bērna intereses sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām;
- prasmes analizēt juridiski sarežģītas situācijas un pieņemt pamatotus lēmumus bērna labākajās interesēs;
- izpratni par administratīvajiem procesiem, tiesību aizsardzības mehānismiem un institucionālo kompetenci.

Vienlaikus iespēja BAS pakalpojuma nodrošināšanā piesaistīt speciālistus ar jurista kvalifikāciju paplašinātu starpdisciplinārās pieejas iespējas darbā ar bērnu, kā arī stiprinātu BAS kapacitāti bērnu tiesību un interešu aizsardzības nodrošināšanā. Praksē ar jurista kvalifikāciju speciālisti strādā gan bāriņtiesā, gan policijā, gan citās institūcijās, kurās tiek sniegts atbalsts bērniem vai ģimenēm ar bērniem.

Papildus jāņem vērā, ka uzsākot BAS darba pienākumu izpildi, nepieciešama ne tikai atbilstoša izglītība un kvalifikācija, bet arī:

- vismaz 1 gada pieredze darbā ar bērniem vai jauniešiem, vai ģimenēm ar bērniem;
- zināšanas par valsts pārvaldes darbību un bērnu aizsardzības jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- zināšanas un prasmes bērnu tiesību jautājumu risināšanā;
- prasmes strādāt tiešā kontaktā ar bērniem, jauniešiem;
- prasmes veidot un uzturēt sadarbību ar iestādēm, organizācijām bērnu tiesību un interešu aizstāvības jautājumu risināšanā;
- patstāvīgu lēmumu pieņemšanas prasmes;
- valsts valodas zināšanas, kas iegūtas Latvijas izglītības iestādē vai C līmeņa 1. pakāpei atbilstošas valsts valodas prasmes;

- prasme strādāt ar standarta biroja programmatūru (MS Word un MS Excel, interneta pārlūkprogrammas, e-pasta programmas).

Proti, pieņemot BAS darbā, pretendenta izglītība tiek vērtēta kopsakarā ar iepriekšējo darba pieredzi, zināšanām un prasmēm.

Tādējādi, ņemot vērā minēto, speciālists ar jurista kvalifikāciju un iepriekšējo darba pieredzi darbā ar bērniem vai ģimenēm ar bērniem, spētu pietiekami efektīvi veikt ikvienu no BAS amata aprakstā noteiktajiem amata pienākumiem.